

Verksamhetsrapport 2018

Regionalt utvecklingsnätverk, RUN

2019-02-11

Peter Degerman, ordförande RUN

Ulrika Auno, verksamhetsledare RUN

Innehållsförteckning

Inledning	3
RUN-riksdag	3
Ledningsgrupp	3
RUNs verksamhet inom verksamhetsplanens insatsområden	4
Systematiskt kvalitetsarbete.....	4
Inkluderande skola.....	5
Kompetensförsörjning	7
Övrig verksamhet.....	8
RUN-konferens	8
Nätverk	8
Projekt	10
Samverkan med lärarutbildningen och rektorsprogrammet.....	13
Samarbete med andra RUC/universitet/högskolor	14
Läraryftet	14
Kommunförlagda förskolekurser.....	15
Särskilda insatser för kompetensutveckling och samverkan.....	15
Ekonomi	17

Inledning

I det Regionala utvecklingsnätverket, RUN, samverkar 19 kommuner i Mittsverigeregionen och Mittuniversitetet kring skolutveckling och skolledarskap. I RUN ingår också Specialpedagogiska skolmyndigheten, Region Jämtland Härjedalen och Kommunförbundet Västernorrland. I RUNs uppdrag ingår samordning, utveckling och forskningsanknytning i förskola, fritidshem, skolverksamheter, lärarutbildning samt kompetensutveckling för parternas personal. RUN har även ett utökat uppdrag att utveckla och förstärka samverkan mellan Mittuniversitetet och regionens gymnasieskolor. Målsättningen är att RUN ska vara ett aktivt forum där professionell beprövad erfarenhet och kunskap möter vetenskaplig erfarenhet och kunskap.

Verksamhetsplanen för åren 2017-2019 identifierar tre insatsområden:

- Systematiskt kvalitetsarbete
- Inkluderande skola
  - Nyanlända elevers lärande
  - Förbättra flickors och pojkars lärande och resultat
- Kompetensförsörjning

Dessa områden överlappar varandra i stor utsträckning, vilket gör att insatser inom ett område också är en del av andra områden. Tillsammans utgör de ett led i konkretiseringen av RUNs verksamhetsidé och vision. Förutom de tre insatsområdena finns också sedan tidigare inarbetade delar i RUNs verksamhet, såsom exempelvis olika nätverk, aktiviteter och projekt.

RUN-riksdag

Vid den årliga RUN-riksdagen beslutas om de ramar som ska vägleda ledningsgruppens arbete under kommande år. Samtliga kommuner, som genom avtal är en del av RUN, representeras då av två personer; skolchef och nämnsordförande. Lärarutbildningens avdelningar representeras av avdelningscheferna. RUN-riksdagsmötet godkänner räkenskaper för föregående verksamhetsår liksom budget för kommande år. Här beslutas om verksamhetsplan liksom handlingsplanen för kommande verksamhetsår och här följs verksamheten upp via verksamhetsrapporten. Vid RUN-riksdagsmötet 2018 var 17 av 19 kommuner representerade. Verksamhet och ekonomi för 2017 års arbete redovisades och mötet tog beslut om handlingsplan för 2018 med tillhörande budget. I samband med RUN-riksdagsmötet hålls också alltid en konferens. År 2018 deltog totalt 116 personer och temat för konferensen var inkluderande skola, systematiskt kvalitetsarbete och kompetensförsörjning.

Ledningsgrupp

RUNs arbete styrs av en ledningsgrupp vars sammansättning speglar ambitionen av samverkan mellan skolhuvudmän, andra för skolverksamheten vitala verksamheter och Mittuniversitetet. Ordförande i ledningsgruppen var under första halvåret 2018 Lena Boström, vice dekan för professionsutbildningarna vid Fakulteten för humanvetenskap. Under senare delen av året har Peter Degerman varit vice dekan för lärarutbildningen och tillika ordförande i RUN. Vice ordförande har varit Kristina Rastbäck skolchef i Örnsköldsvik kommun och representant för kommunerna i Västernorrland. Övriga ledamöter har varit för Hälsingekommunerna Eva Fors skolchef i Nordanstigs kommun, för Jämtlandskommunerna Carina Nilsson skolchef i Härjedalens kommun (våren 2018) och Maria Renvall skolchef i Ragunda kommun (från hösten 2018), Magdalena Risselborn för Region Jämtland Härjedalen, Stefan Paulsson för Kommunförbundet Västernorrland, Eva Edlund för Specialpedagogiska skolmyndigheten (våren 2018) och Maria Grundel (från hösten 2018) samt från Mittuniversitetets lärarutbildning Magnus Oskarsson, Avdelningen för matematik och didaktik,

Helena Andersson, Avdelningen för humaniora och Lena Ivarsson, Avdelningen för utbildningsvetenskap. Till ledningsgruppen har också senior professor Gunnar Berg, Mittuniversitet, adjungerats. Ledningsgruppen har haft fyra protokollförda möten under året.

RUNs verksamhet inom verksamhetsplanens insatsområden

Systematiskt kvalitetsarbete

SKA i klassrummet med fokus på analys

Under verksamhetsåret har stöd omkring systematiskt kvalitetsarbete efterfrågats i olika sammanhang. Inom ramen för våra utvecklingsnätverk (östra och västra) har vi därför arbetat med SKA-processen. Vi planerar utformningen av ett digitalt utbildningsmaterial med föreläsningar och tillhörande workshop-material för verksamheterna att jobba med själva. Detta bidrar till att vi når ut till alla kommuner som önskar vetenskaplig och praktisk input omkring SKA på ett resurseffektivt sätt. Det digitala utbildningsmaterialet ersätter den planerade kvällsföreläsningen.

SKA i förskolan

En seminarieserie om fyra tillfällen har erbjudits våra RUN-kommuner. Ca 50 förskollärare och förskolechefer har deltagit. Upplägget vilar på följande innehåll; forskning/vetenskaplig input, erfarenhetsutbyte, metoder/praktisk input samt framåtsyftande resonemang för att åstadkomma utveckling på "hemmaplan". Seminarieserien erbjöds genomföras varannan gång på campus Sundsvall och varannan gång på campus Östersund, men då samtliga deltagare hade närmare till Sundsvall förlades alla fyra tillfällena vid campus Sundsvall. Som föreläsare i seminarieserien har kollegor från Avdelningen för utbildningsvetenskap deltagit samt kollegor från Uppsala universitet och Sundsvalls kommun. Två utbildningstillfällen har genomförts under hösten 2018 och resterande två ges under våren 2019.

Kulturanalys

Under verksamhetsåret har RUN erbjudit och genomfört en utbildning till certifierad handledare i kulturanalys. Den certifierade handledaren har en viktig funktion genom hela arbetsprocessen och är den som planerar, organiserar och handleder i kulturanalysarbetet. Utbildningen rymde fyra utbildningstillfällen med totalt sju utbildningsdagar. Mellan utbildningstillfällena genomförde deltagarna kulturanalysarbeten i den egna verksamheten med handledning från utbildningens lärare. Som avslutning på kursen utdelades handledarcertifikat för kulturanalys till sju nya handledare. Även fyra utbildarcertifikat har utdelats under 2018 till tidigare certifierade handledare som under året deltagit som undervisande lärare i utbildningen i samverkan med erfarna utbildare.

Årets erfarenhetsseminarium om kulturanalys genomfördes under januari 2019. Till detta seminarium bjöds kommuner som arbetar/tidigare har arbetat med kulturanalys in samt sedan tidigare certifierade handledare. Handledarcertifikat förnyas minst vart tredje år genom deltagande i erfarenhetsseminarium.

Processtöd Ragunda kommun

Processtöd omkring systematiskt kvalitetsarbete har genomförts i Ragunda kommun under året. Totalt fem dagar har ledningsgruppen, bestående av skolchef, rektorer och förskolechefer träffat koordinators från RUN för att jobba med deras SKA-arbete på organisations- och verksamhetsnivå. Arbetet har allt eftersom smalnats av till analys och kollegialt lärande som viktiga faktorer för det systematiska kvalitetsarbetet.

Inkluderande skola

Nyanlända barn och elevers lärande

Teamutbildning Nyanländas skolframgång

Under våren 2018 avslutades Skolverkets uppdragsutbildning Nyanlända elevers skolframgång, 7,5 hp, som genomförts i samarbete med avdelningarna för humaniora och utbildningsvetenskap. I denna omgång deltog tre team och träffarna genomfördes varannan gång i Sundsvall resp. Östersund. Efter denna omgång beslutade Skolverket att inte genomföra denna kurs fler gånger. Då det uttrycktes ett fortsatt behov erbjöd dock RUN kommunerna att anmäla ytterligare team, men då inga anmälningar sedan kom ställdes detta in.

Med modersmålet som utgångspunkt

Under våren 2018 fortsatte den kurs för modersmåls lärare och studiehandledare som startade under hösten 2017 med ca 70 deltagare. Kursen *Med modersmålet som utgångspunkt* bestod av fyra heldagar och planerades och genomfördes på RUNs initiativ tillsammans med lärare från avdelningarna för utbildningsvetenskap och humaniora. Till vissa av träffarna har även verksamma lärare och skolledare i våra kommuner bjudits in som föreläsare. Träffarna genomfördes varannan gång i Sundsvall resp. Östersund.

Studiehandleda på modersmål

Under hösten 2018 startade en kurs som till många delar liknar *Med modersmålet som utgångspunkt*, men nu i form av en uppdragsutbildning från Skolverket. Kursen, som riktar sig till studiehandledare med gymnasiekompetens i svenska/svenska som andra språk, kan ge 7,5 hp och består även den av fyra kursdagar. Kursen har planerats och genomförs nu i samarbete med lärare från avdelningarna för utbildningsvetenskap och humaniora. Även lärare från Folkuniversitetet och Söderhamns kommun föreläser på kursen. Även denna gång genomförs träffarna varannan gång i Sundsvall resp. Östersund. Kursen har 25 deltagare.

Utbildningsdag för skolledare på gymnasiet om organisation och undervisning nyanlända elever.

Denna insats har inte genomförts under året på grund av de stora oklarheter som funnits kring nyanlända elever i gymnasieskolan. RUN har hänvisat till de utbildningsdagar och konferenser Skolverket ordnat kring detta tema.

Regional samordning av Skolverkets satsning på kommunala samordnare

Under året fortsatte Skolverkets satsning på kommunala samordnare som startade hösten 2016. RUNs uppdrag har framför allt varit att ordna kontinuerliga träffar med ett innehåll som utgår från samordnarnas behov och uppdrag. Gruppen består idag av 16 samordnare från lika många kommuner, varav många har varit med från starten 2016 vilket bidragit till en kontinuitet och skapat möjligheter för ett fördjupat samarbete samordnarna emellan.

Under 2018 har sex träffar genomförts växelvis på campus Sundsvall och campus Östersund med möjlighet till kunskapsinhämtning, erfarenhetsutbyte m.m. Efter önskemål från samordnarna har vi bl.a. bjudit in personer som föreläst om hederskultur/ hedersrelaterat våld, fjärrundervisning samt studie- och yrkesvägledning för nyanlända elever. Ett viktigt arbete har också varit att diskutera systematiskt kvalitetsarbete i relation till de olika insatser som nu genomförs i kommunerna utifrån den utvecklingsplan som alla kommuner arbetat fram under ledning av samordnarna. I RUNs uppdrag har också ingått att, på uppdrag av Skolverket, sammanställa olika rapporter utifrån uppgifter som samordnarna lämnat in och vi har också deltagit i två nationella Skolverkskonferenser som organiserats under året.

Bygga svenska

RUN har haft i uppdrag från Skolverket att organisera fyra fortbildningsdagar utifrån Skolverkets nya stöd material *Bygga svenska* för personal i åk 1-6 respektive åk 7 till gymnasiet. Både planering och genomförande skedde i samarbete med lärare från Avdelningen för humaniora och Avdelningen för matematik och didaktik. Dagarna genomfördes enligt följande; två dagar i Östersund (en för åk 1-6 och en för åk 7 till gymnasiet), en dag i Sundsvall (åk 7 till gymnasiet) och en dag i Umeå (åk 1-6). Vid varje träff deltog mellan 80-90 personer. I samband med detta deltog RUN/Mittuniversitetet även i tre nationella planerings- och uppföljningsdagar på Skolverket.

Utbildningsdag för SYV i grundskola och gymnasium

En konferensdag planerades till i början av september och inbjudningar gick ut redan under senvåren, med påminnelser i början av hösten. Antalet anmälda var dock mycket litet och dagen ställdes in.

Processtöd Kramfors kommun

Parallellt med att kursen *Nyanlända elevers skolframgång* genomfördes som campuskurs ansvarade RUN också för att genomföra denna som uppdragsutbildning i Kramfors kommun inom ramen för Skolverkets s.k. riktade insatser. Kursen startade, på plats i Kramfors, under hösten 2017 och avslutades våren 2018.

Förbättra flickors och pojkars lärande och resultat

Seminarieserie om framgångsfaktorer för lärande

Seminarieserien *Framgångsfaktorer för lärande* har haft underrubriken "Pojkar och flickors lärande" och inriktningen har varit genus och normer ur ett lärandeperspektiv. Seminarserien har erbjudits på båda campusorterna. I Sundsvall har ca 20 personer deltagit och i Östersund har ca 15 personer deltagit. Som föreläsare i seminarserien har kollegor från Avdelningen för samhällsvetenskap och Avdelningen för matematik och didaktik deltagit. Då intresset varit stort för pojkars och flickors lärande erbjuds även en öppen föreläsning i februari 2019 med Fredrik Zimmerman; författare till en avhandling om pojkars syn på studier och ungdomars normer kring maskulinitet. Två utbildningstillfällen har genomförts under hösten 2018 och resterande två ges under våren 2019.

Kompetensförsörjning

Rekryteringsutbildning förskolechefer och rektorer

I samverkan med Mittuniversitetets rektorsprogram och skolhuvudmannarepresentanter i rektorsprogrammets ledningsgrupp har en rekryteringsutbildning utformats för blivande förskolechefer och rektorer och genomförts under hösten 2018 på campus Sundsvall. Utbildningen, med fyra utbildningstillfällen, syftar till att ge en introduktion till det mångfacetterade, intressanta och utmanande uppdraget som skolledare. Utbildningen har varvat teori och praktik och mellan två av utbildningstillfällena genomförde de ca 20 deltagarna en hemuppgift i form av skuggning av en skolledare.

Vägen fram – vägledning för kompetensutveckling för modersmåls lärare och studiehandledare

Som ett bidrag till kompetensförsörjning i regionen startades under hösten 2018 projektet "Vägen fram". Där har skolhuvudmän getts möjlighet att anmäla skolpersonal med utländsk akademisk examen till en individuell kartläggning och vägledning till kompetensutveckling mot en lärarbehörighet. Under hösten har ett 80-tal anmälningar mottagits och 30 deltagare har valts ut för att erbjudas kartläggning och individuell vägledning. Målet är att samtliga 30 deltagare under våren 2019 ska få information och kunskap om vilka steg de kan/behöver ta för att nå en svensk lärarbehörighet.

Kompetensväxling, en del av Övningsskoleprojektet

En arbetsgrupp bestående av representanter från kommuner och lärarutbildning tillsattes under senhösten 2017. Arbetsgruppen har under vårterminen 2018 arbetat med att prioritera bland de förslag som tidigare tagits fram gällande kompetensväxling och har också diskuterat olika konkreta former för kompetensväxling inom dessa områden. Som grund för det fortsatta arbetet med kompetensväxling har arbetsgruppen formulerat ett syfte samt en definition av vad kompetensväxling avser inom Övningsskoleprojektet. Arbetsgruppen har utarbetat ett *Förslag till handlingsplan för kompetensväxling* som lämnades i juni 2018 till SAOL, lärarutbildningens samverkansorgan, som ett stöd för den fortsatta processen med kompetensväxling inom projektet. Därefter har arbetet bedrivits utifrån den antagna handlingsplanen i form av didaktiska seminarier för handledare för verksamhetsförlagd utbildning (VFU) och lärare vid lärarutbildningen samt erfarenhetsutbyten för skolledare, VFU-samordnare och VFU-organisation vid Mittuniversitetet.

Mötesplats campus

Den 24 januari arrangerade RUN en arbetsmarknadsmässa för lärarstudenter och skolhuvudmän, enligt Mittuniversitetets koncept *Mötesplats Campus*. Från kommunerna i regionen fanns 16 arbetsgivarrepresentanter på plats samt ca 50 lärarstudenter. Mässan hölls mellan kl. 11-14 och bjöd på en föreläsning av Skolverket, företagspitchar samt mässa, mingel och kontaktsamtal mellan studenter och potentiella arbetsgivare.

Mentorsutbildning

I samarbete med utvecklingsnätverk västra har en utbildning för mentorer till nya/nyutexaminerade lärare utformats. Mentorsutbildningen, med tre utbildningstillfällen, har påbörjats under hösten 2018 och avslutas i maj 2019 med ett erfarenhetsutbyte. Syftet är att genom ökad kunskap om uppdragets innebörd, samtalsmetodik och förmåga att handleda i verksamhetsnära frågor, stärka deltagaren i dennes roll som mentor. Utbildningar har drygt 20 deltagare och träffarna har genomförts växelvis på campus Sundsvall och campus Östersund.

Övrig verksamhet

RUN-konferens

Årets RUN-konferens arrangerades den 13 november i Östersund och den 19 november i Sundsvall. Temat för båda konferenstillfällena var digitalisering. I Östersund deltog ca 65 personer, inklusive några på länk. Föreläsare var Patrik Landström, Patricia Diaz samt Adam Palmqvist. Alla tre pratade om digitalisering ur ett praktisknära perspektiv och utvärderingen visade att målgruppen, som bestod av både lärare, skolledare, skolchefer och utvecklingsledare, uppskattade dem.

I Sundsvall den 19 november, samverkade RUN med forskargruppen HEEL i arrangemanget av konferensen *Digitalisation, Education and Design: The Role of the Teacher*. Ca 30 personer deltog från RUN-kommunerna och totalt deltog ca 70 personer vid konferensen. Denna konferens hade ett mer vetenskapligt perspektiv med internationella föreläsarna Rune Krumsvik, Rose Luckin och Sofia Serholt.

Nätverk

Utvecklingsnätverk västra och östra

Syftet med nätverken är att de ska vara en plattform för samarbetet inom RUN där de prioriterade insatsområdena i verksamhetsplanen är utgångspunkt för arbetet. Nätverket skapar möjligheter till dialog med kommunerna, samsyn och utveckling.

Under 2018 har västra utvecklingsnätverket (samtliga kommuner i Jämtlands län) genomfört sex nätverksträffar. Samtliga träffar har varit välbesökta och bland annat behandlat frågor som kommande års handlingsplan, behovet av ett digitaliseringsnätverk i länet, en dialog i nätverket kring syfte och inriktning på nätverket, RUN-riksdagen, avrapportering från RUNs ledningsgrupp mm. I år har nätverket också berikat sig i arbete kring systematiskt kvalitetsarbete. Nätverkets representanter utbyter också erfarenheter med varandra mellan kommunerna, Region Jämtland Härjedalen och Mittuniversitet kring skolutvecklingsfrågor.

Östra utvecklingsnätverket består av representanter från samtliga kommuner i Västernorrlands län samt hälsingekommunerna Ljusdal, Söderhamn, Hudiksvall och Nordanstig. Nätverket har träffats tre gånger under året (vid två tillfällen ställdes nätverksträffen in pga. för litet antal deltagare). Nätverkets representanter utbyter erfarenheter med varandra mellan kommunerna utifrån olika skolutvecklingsrelaterade teman.

Språk-, läs- och skrivutvecklare

Nätverk Jämtland och Nätverk Västernorrland/Hälsingland.

Fokus på årets nätverksträffar har varit hur språk-, läs- och skrivutvecklaren kan stötta i det systematiska kvalitetsarbetet samt organisering av utvecklingsarbete och kollegialt lärande kring språk-, läs- och skrivutvecklingsfrågor i kommunerna. I nätverken finns en stor samlad kompetens inom språk-, läs- och skrivutveckling.

Detta år har nätverksrepresentanterna fått ytterligare påfyllnad och fördjupad kunskap om kollegialt lärande, analysarbete och språk- och kunskapsutvecklande arbetsätt. Denna seminarierie har letts av kollegor från Mittuniversitetet (Avdelningen för humaniora), Linnéuniversitetet samt Sundsvalls kommun. Seminarierien, som finansierats med hjälp av utvecklingsstöd från Nationellt centrum för språk-, läs- och skrivutveckling (NCS) på Skolverket, har genomförts med fyra heldagar per nätverk.

De flesta av representanterna i nätverken har ett övergripande mandat inom språk-, läs- och skrivutveckling i sina kommuner, men sedan länge har det diskuterats hur deras kompetens i ännu högre grad kan nyttjas i det övergripande språk-, läs- och skrivutvecklingsarbetet. Detta är en fråga som fortfarande är aktuell och som diskuteras i nätverken och i NCS referensgrupp.

Specialpedagogiskt nätverk

I det specialpedagogiska nätverket ingår 112 deltagare listade från 15 kommuner i regionen. Under året har det genomförts två nätverksträffar, en under vårterminen och en under höstterminen. Vårterminens träff genomfördes i Östersund och höstterminens träff genomfördes i Sundsvall.

Nätverksträffarna har haft ett upplägg med en gästföreläsare, aktuell information från specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) samt avsatt tid för erfarenhetsutbyte i arbetsgrupper. Dessa är sammansatta utifrån de åldrar som specialpedagogerna möter i sin vardag och är mycket uppskattade. Under året har fokus bland annat legat på specialpedagogik i lärarutbildningen och vilka behov som finns ute i kommunerna, någonting som varit mycket uppskattat av både deltagare och representanter från lärarutbildningen.

Då det finns ännu fler som önskar delta i dessa träffar har RUN under hösten beslutat att från 2019 genomföra dem som öppna seminariedagar istället för nätverksträffar.

Samverkanssamordnare gymnasiet Östra och Västra

Samverkanssamordnare är personer på regionens gymnasieskolor som utsetts till att ingå i ett nätverk mellan regionens gymnasieskolor och Mittuniversitetet. Syftet är att få tydliga kanaler mellan gymnasiet och Mittuniversitetet, där information kan utbytas och samverkan organiseras. Nätverken har haft en fysisk träff på campus Östersund respektive på campus Sundsvall i november där bland annat årets och kommande års aktiviteter diskuterats. För både det Östra och Västra nätverket bestämdes det att även lägga in en träff i maj respektive juni för att diskutera arbetet i nätverket samt planera inför höstens aktiviteter.

Nätverk för förstelärare

Kommunerna i regionen har signalerat ett behov av ett nätverk för förstelärarna och på RUN-riksdagen 2017 lyftes önskemålet att detta nätverk skulle vara webbaserat så att deltagarna kan delta i nätverket på distans. Under 2017 undersöktes möjligheter för detta och nätverket startade i april 2018.

Syftet med nätverket är att stötta förstelärare i deras uppdrag och skapa möjligheter till skolutveckling genom kompetensutveckling och erfarenhetsutbyte. Det kollegiala lärandet är en central utgångspunkt.

Nätverket leds av Thomas Hägg och Siv Myhr, två förstelärare från Härjedalens kommun. Träffarna sker via distansverktyget Zoom ca en gång i månaden och varje träff är 1,5 h. Vanligtvis har träffarna ett upplägg med en inledande föreläsning som följs av gruppdiskussioner i s.k. Breakout Rooms. På slutet är det alltid en återsamling där grupperna kort får presentera vad de diskuterat. Minnesanteckningar från gruppdiskussionerna skickas till nätverksledarna som sammanställer dessa för att sedan skicka ut sammanställningen till samtliga deltagare i nätverket.

Under 2018 har träffarna haft följande teman: skolforskning, stödmaterial för karriärtjänster, kollegialt lärande, digitalisering och ämnesdiskussioner.

Till vårens start anmälde sig 65 deltagare och på de tre första träffarna deltog i snitt 40 deltagare/träff. I början av höstterminen gick vi ut med en ny inbjudan och ett nytt anmälningsförfarande som

resulterade i 76 anmälda förstelärare från 13 kommuner, fyra friskolor samt från Jämtlands gymnasieförbund. Deltagarna spänner från lågstadiet upp till gymnasiet och vuxenutbildning.

Mer om förstelärarnätverket går att läsa i en särskild rapport där även en sammanställning av utvärderingen av de första träffarna finns med. Rapporten kommer att finnas tillgänglig på RUNs hemsida.

Handleda vidare – Matematiklyftet och NT-satsningen

Under året har RUN fått ett förlängt uppdrag för att genomföra insatsen *Handleda vidare* även under läsåret 2018/19. Uppdraget kommer från Skolverket och startade läsåret 2017/18. Målgruppen för insatsen är handledare som verkar inom ramen för antingen Matematiklyftet eller NT-satsningen under läsåren 2012-2017 samt till förstelärare och lektorer i matematik eller naturvetenskap och teknik.

Handleda vidare genomförs för att bibehålla och stärka det kollegiala lärandet. Två heldagar har genomförts på vardera Campusort under 2018. Den första dagen genomfördes i februari/mars med föreläsningar och workshops om digitalisering. Den andra dagen genomfördes i oktober med föreläsningar och workshops om praktisknära skolforskning. De totalt ca 35 deltagarna delade också med sig av egna erfarenheter vid de båda tillfällena genom att pröva olika kollegiala samtalsformer.

Projekt

Regional gymnasiesamverkan

Regional gymnasiesamverkan har varit ett av projekten i Mittuniversitetets utbildningsstrategi under perioden 2011-2015 och sedan med som en del i det nya processområdet "Regional skolsamverkan, arbetslivsanknytning och alumnverksamhet" under prolongeringstiden 2016-2017. Projektet ligger under RUN och genom projektet har Mittuniversitetet en gemensam ingång för kontakter med regionens gymnasieskolor. Projektet ska också vara en resurs i utvecklandet av samverkan och stöd för avdelningarna på Mittuniversitetet.

Under 2018 har fokus legat på de aktiviteter och erbjudanden som det tidigare projektet arbetat fram i Årshjulet. Nya koordinators har introducerats och succesivt tagit över ansvaret för regional gymnasiesamverkan under året. Några exempel på aktiviteter i nätverket under året:

- Vetenskapsdagar 17 april i Östersund (500 deltagare) samt 19 september i Sundsvall (1000 deltagare). Vetenskapsdagen är en aktivitet som riktar sig till gymnasieelever på högskoleförberedande program (EK/ES/HU/NA/SA/TE) i vår region med fokus på forskning och vetenskapligt arbete i syfte att ge inspiration och verktyg till gymnasiearbetet. Ett annat syfte är också att eleverna får besöka Mittuniversitetets campus och känna på "atmosfären" och förhoppningsvis även inspireras till högre studier.
- I samband med Vetenskapsdagen den 19 september i Sundsvall arrangerades en inspirationsdag för elever som går Barn- och fritidsprogrammet eller Vård- och omsorgsprogrammet. Dessa elever fick veta mer om läraryrket respektive sjuksköterskeprogrammet samt veta mer om livet som student vid högskola/universitet.
- Studiebesök: Ett antal studiebesök från grundskola och gymnasiet har genomförts under året. Studiebesöken innehåller både teoretiska och praktiska moment där deltagarna både får se mer av campus men även får ämneskunskaper i form av föreläsningar och laborationer. Studiebesöken brukar vara mycket uppskattade av deltagarna.
- Fortbildningsdagen den 30 oktober i Sundsvall med möjlighet att delta via bildkonferens från Östersund. Temat för dagen var denna gång "Från gymnasiet till högre studier" innehållande en föreläsning och workshop samt ett antal ämnesspecifika föreläsningar. I Östersund deltog ca 70 lärare och i Sundsvall ca 50 från gymnasieskolorna i våra regioner.

- Nätverksträffar för samverkanssamordnare: Under året har det genomförts en fysisk träff för respektive nätverksgrupp. Läs mer om detta under rubriken nätverk, se ovan.

Övningsskolor

Övningsskoleprojektet fortsätter enligt den plan som är fastställd fram till projektets avslut sommaren 2019. Projektet leds av en projektledningsgrupp bestående av representanter från berörda kommuner och Mittuniversitetet. Ledningsgruppen har under året haft tre heldagsträffar.

Under verksamhetsåret har en strategisk plan framtagits för hur projektet slutgiltigt ska implementeras. Hur behåller och säkrar vi kvaliteten och innebär "En gång övningsskola - alltid övningsskola?" är frågor vi ställer oss. Ett kvalitetsinternat är planerat att genomföras under våren 2019 för att möta dessa frågor och ta fram kvalitetskriterier för de utvalda övningsskolorna, tillsammans med huvudmän och skolledare i de berörda kommunerna.

Kommunikation har också varit en av huvudfrågorna under verksamhetsåret. För att ytterligare försöka förbättra vår kommunikation internt och externt har information om Övningsskoleprojektet regelbundet givits vid möten i lärarutbildningens samverkansorgan (SAOL), vid lärarutbildningens programråd, vid APT-träffar på avdelningar inom lärarutbildningen samt vid möten i kommunerna. Ett nyhetsbrev skickas ut till alla berörda.

Under 2018 har kommunerna Strömsund, Krokoms, Berg, Åre, Bräcke och ytterligare ett övningsskoleområde i Sundsvall klivit in i projektet. I och med att kommunerna påbörjat de fastställda utbildningarna så har lärarstudenter placerats inom dessa övningsskoleområden.

Den grundläggande utbildningen *Att arbeta i Övningsskola* för all pedagogisk personal inom övningsskoleområdena har fortsatt. Under 2018 har 17 övningsskoleområden varit inblandade i utbildningen med sammanlagt 81 utbildningstillfällen som genomförts i övningsskoleområdets hemkommun. Det sammanlagda antalet utbildningsträffar för projektet är i dagsläget 222 med totalt 1587 registrerade deltagare. En rundresa till de kommuner som avslutat utbildningen *Att arbeta i Övningsskola* har genomförts. Syftet med rundresan är att lyssna på hur skolledare och VFU-handledare uppfattat utbildningen samt deras inträde i Övningsskoleprojektet.

Utbildningen *Att handleda i Övningsskola* riktad mot de som skall verka som VFU-handledare har genomförts med tre 7,5 hp utbildningar; en i Östersund och två i Sundsvall. Utbildningen *Professionseminarier* för de som gått den "gamla" handledarutbildningen har även den genomförts vid tre tillfällen.

Försöket med Övningsskoleprojektets mentorskapsprogram har efter analys avslutats och avrapporterats eftersom insatserna inte uppnådde de förväntningar och krav som fanns. Insatserna blev för stora i förhållande till det utfall som de resulterade i.

Två nätverksträffar har genomförts med förskolechefer och rektorer; en i Jämtlands län och en i Västernorrland/Hälsingland. Två didaktiska seminarier har fullföljts för ca 70 VFU-handledare i Västernorrland/Hälsingland samt Jämtlands län.

Möjligheten att inom ramen för Övningsskoleprojektet delta i ett skolforskningsprojekt, med aktionsforskning som metod, tillsammans med en forskare från Mittuniversitetet gavs genom ett ansökningsförfarande under hösten 2018. Våren 2019 kommer projektet tillsammans med en utvald förskola och en skola att genomföras. Vald förskola är Kubens förskola i Sundsvall och Norra skolan i Sveg.

En länk med svar på FAQ har sammanställts och lagts ut på övningsskoleprojektets och VFU-organisationens hemsida.

LUPP: Livslångt lärande - uppdragsutbildning

LUPP är ett projekt som finansieras av Vinnova och syftar till ökad kunskap om de processer i vilka samverkan om uppdragsutbildning sker – internt på ett lärosäte, men också mellan ett lärosäte och det omgivande samhället - med fokus på ömsesidighet i samverkan med partners i det omgivande samhället samt högskolornas interna planerings- och utvecklingsprocesser gällande uppdragsverksamheten.

I projektet ingår sex lärosäten varav Mittuniversitet är ett, representerad av Åsa Bång, koordinatör på RUN. Förutom erfarenhetsutbyten mellan lärosätena har varje enskilt lärosäte delprojekt där Mittuniversitetet framför allt ska titta på uppdragsutbildning för professionsutbildningar inom välfärdssektorn. Idag koordinerar RUN de flesta uppdrag kopplat till skolsektorn och under 2018 har processen för uppdragsutbildning för skolsektorn beskrivits.

Nästa steg blir att:

- Effektivisera den modell som finns inom RUN samt bygga ut modeller för de övriga professionsutbildningarna.
- Att i samverkan med den omgivande regionen bygga ut hållbara strukturer för genomförande av uppdragsutbildningar och att denna struktur tillåter flexibla lösningar för såväl grupper som individer (kopplat till projektet BLAD).
- Att analysera de interna processerna inom lärosätet för att förankra uppdragsutbildningar, skapa en naturlig plattform för dem samt utveckla verksamheten inom avdelningarna.

Behovsstyrt lärande genom anpassat deltagande – BLAD

En av regionens största utmaningar är att säkerställa kompetensförsörjningen, både på kort och på lång sikt. En konsekvens av detta för Mittuniversitetet är att det är angeläget att hitta former för hur lärosätet på ett bättre sätt kan distribuera utbildning så att den passar såväl företag som offentliga aktörer. Mittuniversitetet behöver ta nästa steg vad gäller e-lärande, uppdragsutbildning och kompetensförsörjning för att stärka lärosätet som ett globalt universitet och fördjupa vårt regionala engagemang.

Mittuniversitetet ska därför erbjuda en ny distributionsform av kompetensutveckling som passar offentliga organisationer och näringsliv bättre genom att det nya konceptet inte tvingar dem att binda upp personal för utbildningsinsatser under lång sammanhängande tid. Mittuniversitetet kallar konceptet för BLAD, Behovsstyrt Lärande genom Anpassat Deltagande. Offentliga organisationer och näringsliv ska med hjälp av detta kunna kompetensutveckla sina medarbetare på ett flexibelt sätt och även anpassa kompetensutvecklingen utifrån verksamhetens och medarbetarnas behov och förutsättningar.

På uppdrag av Mittuniversitetets rektor har RUN under året tagit fram en projektplan för en utredning av hur BLAD kan utformas. Syftet med utredningen är att identifiera och föreslå strukturer och ramar för denna distributionsform.

Utbildning, lärande, forskning – ULF

Under året har ett arbete pågått med syfte att ingå i den s.k. ULF-försöksverksamheten. År 2017 gav regeringen uppdraget åt Uppsala universitet, Göteborgs universitet, Umeå universitet och Karlstads universitet "att planera och genomföra en försöksverksamhet i syfte att utveckla och pröva olika modeller för långsiktig samverkan mellan universitet/högskolor och huvudmän inom skolväsendet kring praktisk forskning. Försöksverksamheten ska bidra till en starkt vetenskaplig grund i lärar- och förskolläraryrket och i skolväsendet." De fyra lärosätena ska sedan samarbeta med övriga lärosäten i olika noder och försöksverksamheten ska pågå fram till december 2021.

Mittuniversitetet tillhör Umeånoden och har under året deltagit i sex möten med noden och under december månad blev ett avtal klart. I detta avtal preciseras Mittuniversitetets syfte och mål, förslag på aktiviteter knutna till dessa samt en budget på totalt fem miljoner under projektiden. Försöksverksamhetens mål och syfte har diskuterats i en intern styrgrupp bestående av två prorektorerna, vice dekan för lärarutbildningen och RUNs verksamhetsledare. Försöksverksamheten har presenterats internt på olika avdelningsmöten samt externt, bl.a. i RUNs ledningsgrupp, det västra nätverket, vid BUZ-möte samt i andra aktuella nätverk. Det operativa arbetet med ULF kommer att ligga hos RUN och RUNs ledningsgrupp har beslutat att man kommer att fungera som försöksverksamhetens samverkansråd.

Samverkan med lärarutbildningen och rektorsprogrammet

Verksamhetsförlagd utbildning (VFU)

RUN träffar lärarutbildningens VFU-grupp två gånger per termin samt kommunernas VFU-samordnare en gång per termin för samverkan och utveckling av den verksamhetsförlagda utbildningen inom lärarutbildningen. Under 2018 har dessutom ett antal möten med VFU-organisationen vid UTV genomförts i syfte att tydligare samordna Övningskoleprojektet och VFU-organisationen. RUN har även deltagit vid erfarenhetsseminarium för skolledare i Övningskoleprojektet.

Arbetsintegrerad lärarutbildning

Fredagen den 18 maj 2018 genomfördes ett dialogmöte om möjligheter och förutsättningar för att utveckla en arbetsintegrerad lärarutbildning vid Mittuniversitetet i samverkan med regionens kommuner. Mötet konstaterade att arbetsintegrerad lärarutbildning är en mycket intressant möjlighet med ett antal frågor som behövde vidareutvecklas. En arbetsgrupp tillsattes bestående av en skolchef från varje län, företrädare för facket och företrädare för lärarutbildningen.

RUN har samordnat arbetsgruppen. Arbetsgruppen utarbetade ett förslag till gemensam viljeinriktning för kommuner och lärosäte som diskuterades och antogs med mindre justeringar vid dialogmöte 2 den 21 september 2018. Viljeinriktningen utgör en grund för en arbetsintegrerad lärarutbildning som nytt koncept vid Mittuniversitetet. Utifrån viljeinriktningen behöver flera delar i arbetet processas vidare under uppstartsåret. I viljeinriktningen finns beskrivningar av hur det fortsatta arbetet och en fortsatt dialog mellan kommuner och lärosäte gällande en arbetsintegrerad lärarutbildning kommer föras.

En styrgrupp för samverkan inom den Arbetsintegrerade lärarutbildningen utsågs under hösten 2018 bestående av representanter för lärarutbildningen, kommunerna och facket. Även en operativ grupp med kontaktpersoner från kommunerna utsågs och båda dessa grupper påbörjade sitt arbete under hösten 2018. RUN samordnar styrgrupp och kontaktpersoner.

Programråd

RUN ingår i lärarutbildningens programråd och har där en stående punkt för att informera om insatser och aktiviteter som anordnas genom RUN samt lyfta frågor som är angelägna inom det Regionala utvecklingsnätverket. Programrådet har sammanträtt fyra gånger under 2018.

Lärarkollegium

I februari anordnade RUN tillsammans med representanter för lärarutbildningen och studentrepresentant en lärarkollegiedag om genus och jämställdhet. Dagen inleddes med

föreläsningar på temat genus och jämställdhet - (o)lika villkor samt normkritisk pedagogik i teori och praktik. Föreläsarna kom från Mittuniversitetets Forum för genusvetenskap.

Därefter genomfördes en workshop om jämställdhetsperspektiv i lärarutbildningarna som ledde fram till ett antal förslag på hur lärarutbildningen kan utvecklas på detta område.

Temadag för lärarstudenter

I november genomförde RUN tillsammans med representanter för lärarutbildningen och studentrepresentant en temadag för lärarstudenter om genus och jämställdhet med samma föreläsningar som vid tidigare nämnda lärarkollegiedag. Föreläsningarna följdes upp med praktiska övningar om genus, jämställdhet och normkritik.

Rektorsprogrammet

Sedan hösten 2015 ges Rektorsprogrammet vid Mittuniversitetet med en kursstart per termin. RUN samordnar det praktiska arbetet och administrerar Mittuniversitetets rektorsprogram samt arbetar med programmets marknadsföringsinsatser. RUN utgör i uppföljningsarbetet och den kontinuerliga dialogen med regionens skolhuvudmän kring rektorsprogrammet länken mellan Mittuniversitetet och huvudmännen.

Samverkan för bästa skola

Lärosäten som ger rektorsprogrammet ansvarar också för skolutvecklingsuppdrag inom ramen för det nationella arbetet Samverkan för bästa skola. RUN har under 2018 samordnat och administrerat det lokala arbetet i de operativa insatser som tilldelats Mittuniversitetet.

Samarbete med andra RUC/universitet/högskolor

Under året har representanter från RUN-kansliet deltagit på den nationella RUC-nätverksträffen som arrangerades under hösten i Stockholm. Vid träffen handlade innehållet om praktisk skolforskning i samverkan inom ULF-projektet (utbildning, lärande och forskning) och om erfarenheter från Samverkan för bästa skola (SBS). Skolforskningsinstitutet medverkade och informerade om sin verksamhet.

Under 2017 startade RUN och RucX (RUNs motsvarighet vid Gävle högskola) upp ett planeringsarbete kring det gemensamma projektet med en återkommande fritidshemsbiennal. 2018 års biennal ägde rum i Gävle under två dagar i april.

Läraryftet

Regeringsuppdraget om Läraryftet löper från 2012 till 2019. Uppdragets syfte är att lärare ska bli behöriga i alla skolformer, ämnen och årskurser där de undervisar. Mer information om läraryftet finns på www.miun.se/lararyftet.

Mittuniversitetet har under året erbjudit följande kurser:

Lärarlyftet 2018			
Kurs	Starttermin	Antal registrerade deltagare	Antal valideringar
Engelska för lärare åk 4-6, 30 hp	V18	16	0
	H18	20	1
SO för lärare åk 1-3, 15 hp	V18	32	4
	H18	22	3
Svenska för lärare åk 4-6, 30 hp	V18	11	0
	H18	22	2

Kommunförlagda förskolekurser

De kurser som tidigare erbjöds inom Förskolelyftet har kunnat erbjudas som uppdragsutbildning i form av kommunförlagda kurser. Skolverket finansierar kurserna och RUN-kommunerna har kunnat anmäla sitt intresse via RUNs hemsida. På uppdrag från Skolverket har även Mittuniversitetet gett kurser i andra kommuner utanför regionen.

Mittuniversitetet har under året gett följande kurser:

Kommunförlagda förskolekurser 2018			
Kurs	Kommun	Start	Slut
Flerspråkighet och interkulturalitet i förskolan	Vindeln	H17	V18
	Härjedalen/Åre	H17	V18
	Sollefteå/Ragunda	V18	H18
	Jokkmokk	H18	H18
	Överkalix/Pajala	H18	H18
Naturvetenskap och teknik i förskolan	Strömsund	H17	V18
	Stockholm	H18	H18

Särskilda insatser för kompetensutveckling och samverkan

Kompetensutveckling för obehörig personal i förskoleklass

I förskoleklassen arbetar flera olika yrkeskategorier, främst lärare och förskollärare. En del av de personer som arbetar som lärare/förskollärare saknar behörighetsgivande examen och därmed också legitimation. Mittuniversitetet har fått i uppdrag av Skolverket att erbjuda dessa personer uppdragsutbildning.

Kurserna riktar sig till obehöriga lärare/förskollärare som arbetar i förskoleklass. Kurserna syftar till att höja den pedagogiska kvaliteten och likvärdigheten i förskoleklassen. De ska också stärka förskoleklasspersonalens kompetens att planera, genomföra, följa upp och utvärdera undervisningen inom områdena språk och kommunikation samt matematiska uttrycksformer.

Utbildningen omfattar två delkurser om 7,5 hp, totalt 15 hp. Studietakten är på kvartsfart. Kurserna ges som en kombination av campus och distansstudier med 4 campusträffar à två dagar per kurs (totalt 8 träffar) i Sundsvall.

Tyvårr har kurserna haft få sökande. Våren 2018 startade sju deltagare kursen och hösten 2018 tio deltagare. Kursansvariga och föreläsare är kollegor vid avdelningen för utbildningsvetenskap.

Fritidshemsbiennalen

Fritidshemsbiennalen 2018 var ett samarrangemang mellan RUN, Mittuniversitetet och RucX, Högskolan i Gävle. Temat för 2018 års biennial var *Likvärdighet på gemensam grund*. Biennalen pågick i två dagar med 450 deltagare och 18 olika föredragshållare och vände sig till personal i fritidshem. Utvärderingen av biennalen visar att det var ett uppskattat arrangemang.

Kompetensutvecklingsinsatser för fritidshem

Under hösten 2018 genomfördes en kompetensutvecklingsinsats i form av seminarium med inbjuden föreläsare Helene Elfstrand från Linköpings universitet. Ämnet för seminariet var "Delaktighet och demokrati i fritidshem" och vände sig till fritidspedagoger och fritidslärare. Deltog gjorde sammanlagt 140 deltagare fördelat på två campusorter. Intentionen är att arrangera ett fritidshemsseminarium per termin mellan Fritidshemsbiennialerna som genomförs vartannat år.

Digitalisering

Grundläggande programmering med ämnesdidaktisk inriktning, 7,5 hp

Mittuniversitetet har under höstterminen 2018 startat uppdragsutbildningen *Grundläggande programmering med ämnesdidaktisk inriktning*, 7,5 hp på uppdrag från Skolverket. Tre inriktningar har erbjudits (matematik gymnasiet, matematik 7-9 samt teknik 7-9) och totalt har 61 deltagare från hela regionen antagits till höstens utbildning som avslutas i februari 2019.

Digitalisering i skolan

Utifrån önskemål i utvecklingsnätverket Västra så arrangerades en dag på campus Östersund på temat "Digitalisering i skolan". Dagen riktade sig till grundskolor i Jämtlands län med inbjudan till berörda skolpolitiker, skolchefer, verksamhetschefer och någon/några med övergripande ansvar för digitalisering i kommunens skolor/fristående skolor. Syftet med dagen var att bilda ett länsövergripande nätverk för strategisk verksamhetsutveckling kring digitalt lärande. Nätverket var tänkt att ha fokus på förutsättningar och innehåll i pedagogiska frågor kring digitalisering i skolan. Under hösten stod dock klart att länets skolchefer som ett första steg vill prioritera arbetet med att implementera den nationella digitaliseringsstrategin för skolväsendet.

Ekonomi

Kommunerna bidrog gemensamt med 925 000 kronor (två kronor per invånare) till verksamheten 2018 och Mittuniversitetet med löner motsvarande 2,40 tjänst. Budgeten för 2018 års handlingsplan summerades till 1 135 000 kronor, inräknat överskott från 2017 på 210 000 kr.

Överskjutande medel för 2018 är 165 000 kronor som förs över till 2019. Överskottet beror framför allt på att insatser under inkluderande skola även pågår under vårterminen 2019 och att därmed delar av kostnaderna förläggs till detta år.

Se nedan för en mer detaljerad redovisning av förbrukade medel 2018.

Handlingsplan 2018 med ekonomisk redovisning

I tabellen nedan visas de insatser som finansierats av kommunernas avsatta resurser för verksamheten under 2018 samt förbrukningen av dessa. Observera att det således inte är hela verksamheten inom RUN som redovisas här.

Vad/syfte	Hur	Ekonomi	
		Budgeterat	Utfall
Systematiskt kvalitetsarbete			
Analysutbildning	Lärande och erfarenhetsutbyte i västra utvecklingsnätverket		
SKA i klassrummet med fokus på analys (GRSK)	Kvällsföreläsning för verksamma lärare och lärarstudenter		
SKA i förskolan	Seminarieserie		
Kulturanalys	Handledarutbildning		
	Erfarenhetsseminarium		
Processtöd	Erfarenhetsseminarium SKA		
Summa		200 000	150 000
Inkluderande skola			
Nyanlända elevers lärande	Teamutbildning "Nyanländas skolframgång" för gymnasiet		
	Med modersmålet som utgångspunkt		
	Utbildning för studiehandledare (GRSK + GY)		
	Utbildningsdag för skolledare GY om organisation och undervisning nyanlända elever		
	Utbildningsdag för SYV (GRSK, GY)		

Vad/syfte	Hur	Ekonomi	
		Budgeterat	Utfall
Förbättra flickors och pojkars lärande och resultat	Seminarie serie om framgångsfaktorer för lärande		
	Utvecklingsnätverk Östra - Resultatanalys och förslag till åtgärder		
Summa		300 000	185 000
Kompetensförsörjning			
Rekryteringsutbildning förskolechefer och rektorer	En per campusort		
Mötesplats Campus för lärarstudenter och skolhuvudmän	Öppet forum, utställning, monter, föreläsning		
Kompetensinventering	Utarbeta en handlingsplan utifrån kartläggningen		
	Insatser utifrån handlingsplan		
	Forskningsprojekt		
Mentorsutbildning			
Summa		200 000	200 000
Övrig verksamhet			
RUN konferens	Konferens i Sv1 och Ösd		
RUN-riksdag	Konferens Södra Berget i Sundsvall		
Nätverk	Utvecklingsnätverk Östra och Västra		
	Läs- och skrivnätverk		
	Specialpedagogiskt nätverk		
	Samverkanssamordnare gymnasiet Östra och Västra		
	Förstelärare		
Samarbete med andra RUC/universitet/högskola	Nationellt RUC-nätverk		
Särskilda insatser för kompetensutveckling och samverkan	Spridning av resultat praktiktäna skolforskning		
	Fritidshemsbiennalen		

Vad/syfte	Hur	Ekonomi	
		Budgeterat	Utfall
	Kompetensutvecklings-insatser för Fritidshem		
	Digitalisering		
	Summa	435 000	435 000
	TOTALT	1 135 000	970 000